

Trash Value Challenge A2

Мога да създам от отпадъци нещо стойностно.
Култура на предприемачеството

„Създай стойност от старото“ – Полезно от отпадък

Деца се научават как от отпадъчни продукти могат да направят нещо полезно. След направата те презентират своите творения на рекламен плакат. Освен това те научават за холандския изобретател Боян Слат, който се бори със замърсяването на световните морета с пластмасови отпадъци.

Материали за учениците

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BMB

Bundesministerium
für Bildung

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Youth Start
Bulgaria

Програмата Youth Start Entrepreneurial Challenges

е базирана на TRIO-модела за предприемачество – www.youthstart.eu

Базисно обучение по предприемачество		Култура на предприемачеството						Гражданско обучение по предприемачество			
	Idea Challenge		Hero Challenge		Empathy Challenge		Storytelling Challenge		Buddy Challenge		My Community Challenge
	My Personal Challenge		Lemonade Stand Challenge		Perspectives Challenge		Trash Value Challenge		Open Door Challenge		Volunteer Challenge
	Real Market Challenge		Start Your Project Challenge		Extreme Challenge		Be A Yes Challenge		Expert Challenge		Debate Challenge

TRIO-моделът е цялостна концепция, която обхваща три области:

„Базово обучение по предприемачество“ разглежда базисната квалификация, свързана с предприемаческо мислене и поведение, компетентността за разработване на собствени идеи и уменията да ги реализираш гъвкаво и иновативно.

„Култура на предприемачеството“ се свързва с насърчаването на култура на открито приемане на новостите, култура на емпатия, на екипност и креативност, на целенасоченост и собствена инициатива, но също така и осъзнаване и готовност за поемане на риск. „Гражданско обучение по предприемачество“ цели укрепването на социалната компетентност на граждани, които да поемат отговорност за себе си, за другите и за околната среда.

Всяко от 18-те предизвикателства е замислено като „семейство“, което е включено в една от изброените по-горе три области на TRIO-модела, като отделните семейства-предизвикателства обхващат различни образователни нива. Обозначенията върху материалите за обучение показват нивото, за което са предназначени: A1 – начална степен, A2 – прогимназиална степен, B1, B2 и C1 – различни нива на горната гимназиална степен. Всяко следващо ниво надгражда предходното

Работен лист 1

Създай от стари неща стойност

1. Помисли какво можеш да произведеш от пластмасови бутилки или от други отпадъчни материали (предимно от пластмаса).
2. Запиши идеите си или ги нарисуй!

3. Сравни твоите идеи с идеите на другите.
 - а. Намираш ли при другите подобни на твоите идеи?
 - б. Кoi идеи намираш за изключително добри?
 - в. Преди да започнеш работата сам или с други деца, си запиши какво ти е необходимо.

Image Source: Plastic bottles [http://www.thinkstockphotos.de/image/stock-foto-plastic-bottles/466198169/popup?sq=466198169/f=CPIHVX/s=DynamicRank \(scisettialfio](http://www.thinkstockphotos.de/image/stock-foto-plastic-bottles/466198169/popup?sq=466198169/f=CPIHVX/s=DynamicRank (scisettialfio)

Trash Value Challenge A2

Youth Start Entrepreneurial Challenges

Разполагаш ли с всичко, което ти трябва? Ако не, вземи необходимите неща от твоя учител. Ако и там не намираш всичко, направи нещо, за което разполагаш с всички необходими материали.

4. Не ти хрумва нищо? Тогава потърси идеи в интернет. Въведи например следните ключови думи: „майсторя неща от пластмасови бутилки”. Така със сигурност ще намериш много интересни идеи!
5. Направи своя предмет.
6. Направи снимка на твоя предмет с фотоапарата на твоята учителка/ твоя учител.

Продължение:

7. Направи цяла рекламна страница за списание!
8. Представи на класа твоя предмет и твоята обява.
9. С помощта на чек лист (=Работен лист 4) коментирайте (фийдбек) в класа резултатите.

Обърнете внимание на това, че трябва да говорите за презентациите на другите така, че те да не се почувстват обидени и критиката да им помогне да научат нещо допълнително.

Работен лист 2: Как да направя добра презентация?

Ти разработи страхотна идея и знаеш какво можеш да направиш от PET бутилките и други опаковъчни или отпадъчни материали, които обикновено изхвърляш. Ти създаде нещо ново!

Направи презентация с плакат!

Задача: Сега трябва да представиш своя обект/продукт пред класа. Най-напред ще скицираш пъстър рекламен плакат за своята презентация.

Твоите съученици ще те оценяват и ти също ще оценяваш тях!

Използвай хартия с формат A4 или A3 за своя ПЛАКАТ и се убеди, че той съдържа всеки един от следните елементи:

Използвай работния лист „Оформяне на плакат“ ([=Работен лист 2](#)). Той ще ти помогне да направиш плаката. Използвай примерите, които си получил !

Име на своя предмет или продукт.

- Измисли запомнящо се име на създадения от теб продукт!

Описанието на своя предмет се състои от три части:

- **Увод**
 - Как се нарича своя предмет/продукт?
 - Как можеш да опишеш с едно изречение своя предмет/продукт?
 - Как стигна до идеята за предмета/ продукта?
 - От какво е направен своя предмет/ обект? Как го направи?
- **Обяснение**
 - Как работи/ функционира своя предмет?
 - Как стигна до идеята за него?
 - Как може да помогне на хората?
 - Какво не трябва да се прави с предмета?
- **Заклучение**
 - Колко смяташ струва своя предмет?
 - Защо считаш, че хората се нуждаят от своя предмет/ продукт?

Работен лист 3

Изработване на плакат

Напиши тук запомнящо се име или заглавие!
Пример: Коледно осветление от PET бутилки

Увод: Опиши твоя предмет/ продукт с едно изречение!

Пример: Моето коледно осветление от PET бутилки е уникално, защото е пъстро и евтино и изработката му доставя удоволствие!

Как стигна до тази идея?

Пример: Исках да направя весела и интересна коледна декорация за нашата класна стая.

От какво направи твоя продукт? Как си го направил?

Пример: PET-бутилки, лепило, коледни лампички.

Обяснение

Функция?

1. свети!
2. пъстро е!

Как помага на хората?

1. Хората могат да си направят коледно осветление.
2. Той спасява световния океан.

Тук добави една страхотна снимка или рисунка на твоя продукт.

За какво може да се използва?

1. като декорация
2. за осветление
3. за подарък

Какво не трябва да се прави с него?

1. да се ползва в близост до открит пламък.

Заклучение: Колко смяташ струва твоят предмет?

Най-малко 15 лева. Производството струва малко и така мога лесно да реализирам печалба.

Как мислиш, защо хората ще се нуждаят от твоя продукт?

Защото е страхотен, пъстр, евтин, стилизиран и практичен и допринася за опазване на околната среда.

Работен лист 4

Колко добре умея да презентирам?

Взаимен фийдбек по двойки

Дай на друг ученик фийдбек и огради с кръгче един, два или три смайла, в зависимост от това, колко добре сте се справили вие или той!

Преди да станеш, за да презентираш, взе ли си дълбоко въздух, за да се успокоиш преди да започнеш презентацията?	😊	😊😊	😊😊😊
Говори ли достатъчно силно, за да може всеки в помещението да те чува?	😊	😊😊	😊😊😊
Поддържаше ли зрителен контакт с твоите слушатели? Усмихваше ли се по време на презентацията?	😊	😊😊	😊😊😊
Говори ли бавно и правеше ли кратки паузи между изреченията?	😊	😊😊	😊😊😊
При говорене внимаваше ли за интонацията? Говореше ли ту тихо, ту по-силно?	😊	😊😊	😊😊😊
Попита ли в края на презентацията слушателите ти дали биха желали да зададат въпроси?	😊	😊😊	😊😊😊

Работен лист 5

Замърсяване на моретата

Върху повърхността на световните морета плуват според данни на ООН 13000 пластмасови частици върху всеки квадратен километър. Морските течения са ги разпръснали в целия свят.

Най-голямото петно от такива отпадъци в Пасифика се нарича „Голямото тихоокеанско отпадъчно петно“ („Great Pacific Garbage Patch“). Този изкуствен остров от отпадъци се носи в Тихия океан между Китай и САЩ. Той е 16 пъти по-голям от България. Предполага се, че има още четири почти толкова големи „пластмасови острова“, които се носят по световните океани. Тези пет острова от пластмаса имат обща площ колкото един континент. За съжаление пластмасата има много дълъг период на разграждане. Тя се разлага на все по-малки частици. Милиони морски животни и водни птици умират мъчително, когато останат заклещени сред пластмасовите части или погълнат пластмасови частици. Особено опасни са микроскопичните пластмасови частици, които са пръснати незабележимо в морето. Те се поглъщат и от човека, когато се храни с морски животни.

Пластмасовите отпадъци в морето са голяма опасност за живота на нашата земя! Това разбира през 2012 година 17-годишният тогава холандски ученик Боян Слат, когато се гмурка в морето на Гърция и открива повече пластмасови торбички отколкото риби. Тогава той се замисля как би могъл да реши този гигантски проблем. Тъй като е скъпо и замърсяващо околната среда да се улавят отпадъци с кораби и рибарски мрежи, той търсил щадящ околната среда метод. Под заглавието „Почистващ океана боен ред“ той проектира улавящи станции в морето, които използват естествените течения. Отпадъците се събират в тези станции и се изпращат на брега за рециклиране. За да се пощади живота на животните, не се използват мрежи, а нещо като „фунии“. Те използват само силата на теченията и затова животните могат да се освободят от тях.

По време на следването си в Техническия университет в Холандия Боян Слат доразвива своята идея за екологично и икономично отстраняване на боклуците. Той конструира плаващи ръкави за улавяне на боклуците. Те се закотвят там, където морските течения отнасят пластмасовите острови.

Тези плаващи бариери срещу боклука достигат на няколко метри под водната повърхност. По този начин може да бъде уловена значителна част от плаващите в морето пластмасови частици. Живите същества във водата обаче могат да преминат през тези съоръжения. Благодарение на заострената форма на бариерите боклуците сами се придвижват към събирателните зони. Там боклукът се улавя от автоматични платформи. За това е нужна съвсем малко енергия. Според изчисленията на групата около Боян Слат с продажбата на употребявана пластмаса цялата операция може дори да донесе печалба!

Работен лист 6

Въпроси към текста

Прочети внимателно и огради с кръгче правилния отговор!

1. Колко пластмасови части по данни на ООН се носят на квадратен километър от повърхността на световните морета ?

А	Б	В	Г	Д
10.000 пластмасови части	11.000 пластмасови части	12.000 пластмасови части	13.000 пластмасови части	14.000 пластмасови части

2. Как се нарича най-голямото отпадъчно петно в Пасифика?

А	Б	В	Г	Д
Голямото океанско отпадъчно петно	Голямото тихоокеанско отпадъчно петно	Малкото тихоокеанско отпадъчно петно	Големият атлантически боклукчийски остров	Голямото тихоокеанско боклукчийско игрище

3. Колко е голям изкуствения остров от отпадъци в световните морета, който се носи в Тихия океан между Китай и САЩ?

А	Б	В	Г	Д
2-пъти колкото България	10-пъти колкото България	16-пъти колкото България	100-пъти колкото България	160-пъти колкото България

4. Колко големи изкуствени пластмасови острова се носят в световните морета?

А	Б	В	Г	Д
два	три	четири	пет	шест

5. Какво използват съоръженията за улавяне на отпадъците?

А	Б	В	Г	Д
неестествени течения	нищо	слънчева енергия	естествени течения	батерии

6. Къде следва Боян Слат?

А	Б	В	Г	Д
в България	в Германия	в Холандия	във Финландия	в Америка

7. Какво конструира Боян Слат?

А	Б	В	Г	Д
Блещукащи тръби за улавяне на отпадък	Плаващи контейнери за улавяне на отпадъците	Плаващи тръби за раздробяване на отпадъците	Плаващи тръби за разпръскване на отпадъците	Плаващи тръби за улавяне на отпадъците

Работен лист 7

Задачи към текста

Прочети внимателно текста! След това има много възможности за продължаване на работата с него.

Твоят учител ще ти каже какво трябва да правиш!

Посети следните уеб страници:

www.thegreatoceancleanup.com (на английски)

<http://kurier.at/lebensart/technik/ozeane-koennen-sich-mit-muellbarrieren-selbst-reinigen/68.719.655> (на немски)

- Представи си, че ти си репортер.
Напиши въпроси към Боян Слат относно неговия проект, за да можеш да напишеш статия за някой вестник.
 - Разиграй интервюто с другите .
 - Напиши статията. Тя трябва да апелира към читателите да помислят върху проблема и да направят нещо за решаването му.
- На малко листче напиши въпроси към текста. Листчетата ще бъдат събрани.
Вашият учител или пък съученик ще направи от въпросите викторина за опазване на околната среда.
Обсъдете в групите кога и как искате да проведете викторината.
- Потърси в интернет снимки от „Голямото Тихоокеанско отпадъчно петно“, бариерите за боклук на Боян Слат и графики на морските течения.
След това заедно с другите направи плакат за замърсяването на световните морета с отпадъци.

Работен лист 8

Самооценка в края на урока

Оцени се сам! Огради с кръгче един, два или три смайла в зависимост от това, доколко добре си успял да изпълниш задачата !			
Аз мога да преработя ("up-cylen") отпадъка в нов продукт като планирам, разработя и направя нещо ново. Мога да развия креативни идеи за да реша проблеми и да разпознавам възможности на пазара и в обществото.			
Мога да направя за моя предмет рекламен плакат и да го представя.			
Аз мога да обясня моя нов предмет, мога да опиша как той функционира и как съм дошъл до тази идея.			
Когато презентирам, говоря бавно, ясно и високо, така че всички мои слушатели да ме разберат. Накрая аз им задавам въпроси.			
Мога да се справя с несложни задачи и да се концентрирам върху успешното им приключване. Мога да планирам цели и в общи линии да представя процеса на решаването им.			
Мога да работя с други хора, да договарям отговорности и да разрешавам възможни проблеми.			
Мога да правя нещо ценно от неща на свободен достъп (напр. от привидно безполезни неща).			
Мога да съставям несложни планове и разбирам ограничеността на ресурсите.			
Наясно съм с икономическите и социални проблеми и разсъждавах върху това, как да допринеса за тяхното решаване в ежедневието.			

Работен лист 9

Обобщение на самооценката

1. Какво ми хареса в това предизвикателство?

2. Какво не ми хареса в това предизвикателство?

3. Какво бихме могли да направим, за да избегнем ненужния отпадък от опаковки?

4. Ако трябва да разкажеш на родителите си за трите най-важни неща от това предизвикателство, кои щяха да бъдат те?

Би ли могъл да си представиш да помогнеш на Боян Слат за неговата инициатива? Защо да или защо не?
